

Danskeren

Nr. 50

Blair, Nebr., Onsdag den 23. Juli 1919.

28. Aarg.

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. E. Bursleson, Postmaster General

LAD DET BLIVE GJORT KLART.

Det store Spørgsmaal, der ligger for dette Land til Afgørelse i disse Dage, er, om Udkastet til Konstitution for et Folkeforbund skal vedtages eller ikke. Det er godkendt og vedtaget i Paris eller Versailles; vil vort Lands Senat ratificere det?

Sidst meddelte vi en Del om Modstanden imod dette Udkast i dets nærværende Form; vi skal her meddele en „Editorial“ af „The Omaha Bee“:

„Ingen Amerikaner, fra Præsidenten og helt ned, vil have noget imod at faa Fredstraktaten gjort klar. I dens nærværende Form er den enten tvetydig, eller den paalægger denne Nation Obligationer, som vi ikke er rede til at gaa ind paa. Dette gælder særlig Monroe-Doktrinen og Art. 10. Talsmænd for Præsidenten paastaar, at Traktaten værn om Monroe-Doktrinen i hele dens Renhed og Kraft. Dersom dette er sandt, saa vilde det ikke skade at faa det udtrykt klart. Dersom de andre Nationer er villige til at anerkende dette etablerede Princip, saa vil de give deres Bifald til, at det udtales i Ordlag, der ikke tillader nogen Forklaring.

Ligesaa dersom Art. 10 ikke forpligter os nigenkaldelig og uden Appel til at employere Soldater, som Nationsforbundets høje Raad anviser, hvorfor saa ikke lade det blive udtrykkeligt sagt.

Modstanden rettes ikke saa meget imod Forbundet som imod det uklare Sprog, hvori Udkastet er affattet; det kan betyde eller ikke betyde, hvad det synes at sige. De Reservationer, der henstilles paa United States' Vegne, siger kun paa Bevarelsen af vovrt Lands Souverænitet; Hensigten dermed er ikke at hindre Oprettelsen af saadan Kontrol mellem Verdens Nationer, som kan tjene til at fremme og bevare universal Fred. Overenskomst mellem Verdens Regeringer om at oprette et Tribunal, for hvilket Spørgsmaal, der kunde lede til Krig, kan afgøres, er ikke noget nyt for Amerika. Dets Regering har fra selve dens Grundlæggelse anerkendt Voldgift som Stedfortræder for væbnet Konflikt.

Som det atter og atter har været sagt, vilde Senatet være troloft, dersom det ikke nøje undersøgte Traktaten i alle dens Enkeltheder og forvissede sig om, at den giver Amerika den Forsikring om Beskyttelse og den Begrænsning af Forpligtelsen, som vil sikre os vore Rettigheder som et uafhængigt, selvstyrende Folk.

Det er netop Grænsen mellem den enkeltes Frihed og Selvstændighed og saa Hensynet til Næsten, det gælder om her som alle Vegne; men derfor synes det os ogsaa, at lige saa vel som det lykkes indenfor et Lands Grænser nogenlunde at opretholde denne Grænse, at skifte Ret og Skel mellem enkelte Personer eller Kommuner uden Slagsmaal, eller uden at krænke personlige Rettigheder, saa maatte det ogsaa kunne lade sig gøre at voldsige mellem Nationer uden at krænke nogen Nations Rettigheder. Men Spørgsmaalet er, om de enkelte store Nationer ikke kræver for store Rettigheder herfor sig. Saaledes netop med vor Monroe-Doktrin og Englands Overmagt paa Søen. Hvor er Grænsen mellem min personlige Frihed og Ret og Hensynet til Næsten? Hvor findes den uden-

for dette: „Du skal elske din Næste som dig selv“? Det er al Rets sidste Grund.

GENERAL PERSHING HÆDRES.

Den engelske Regering giver Dinner til hans Ære.

London, 16. Juli. — Regeringen gav i Onsdags Aftes Dinner til Ære for General Pershing og hans Stab. Blandt Gæsterne var Feltmarschal Sir Douglas Haig, der præsiderede; General Sir Henry Seymour Rawlinson, den femte britiske Armes Kommandør; General Henry S. Home, Kommandør over den britiske Hær i Frankrig; Generallojtnant William R. Birdwood, Kommandør over Tropperne fra Australien og Nyzealand i Frankrig og andre højstaaende britiske Officerer.

General Pershing og hans Stab præsenteredes for Kongen og Dronningen i et Haveselskab ved Buckingham-Paladset om Eftermiddagen. Den amerikanske Ambassadør, John W. Davis og andre Medlemmer af det diplomatiske Korps var ogsaa til Stede — General Pershing konverserede en Tid med Prinsen af Wales.

General Pershing var ogsaa den amerikanske Luncheon Klubs Gæst i Hotel Savoy, hvor han gaves højroset Hyldest, da han traadte ind i Spisesalen. Han takkede Klubben for dens Gæsteværlighed mod ham og de amerikanske Soldater og priste Briterne for deres Deltagelse i Krigen.

„Det maa have været med en Følelse af stor Tilfredshed,“ sagde Generalen bl. a., „at i Amerika, der bor i England, hørte om Amerikas Deltagelse i Krigen, og med Interesse fulgte vor første Ekspeditions Kommando, Flaade Kontingentet under Vice-Admiral Sims, der straks indsaa, at der krævedes Forøgelse af Fartøjer til at ødelægge Undervandsbaadene og til Enhed i Kommandoen. Jeg takker ham og Marinen for deres Holdning i Forhold til Landhæren, og jeg føler mig tryk i at sige, at aldrig før var der saa fuldstændig Enhed mellem Tjenestens Grene.“

Vældige Skovbrande. Kun gunstige Vejrforhold menes at kunne standse Ildens Hærgning.

Spokane, Wash., 19. Juli. — Skovbrande, som har raset i over en Uge, sprang i Gaar ind over Bjergryggene i vestre Montana og nordre Idaho og truer Smaabyer, hvis Forbindelse med Forstvarsnetts Hovedkvarter i Missoula, Mont., var blevet afskåret af Flammerne. — Nær Henderson, Mont., trængte Branden ind over Bjergene i Mullen Gulch Egnen, hvor man siger, der ikke var nogen Mulighed for at standse den. Nær St. Regis, Mont., trængte den sig over Clark-Floden, og sent i Gaar bredte den sig over store Vidder.

Forstmand siger, at det eneste, der nu kan standse Skovbrandene er, om der indtræder gunstige Vejrforhold. Rejser der sig stærk Vind, findes der ikke Folk nok til at modarbejde Flammerne, sagde Forstmand White, der har Opsyn over Loloskoven, hvor der nu raser to Brande, en ved Henderson, den anden ved St. Regis. — Der begynder at indløbe Meldinger om Skaden, Branden volder. Der siges, at Antallet af de Faar, som i Gaar kom imellem to Brande ved Al-ber-ton, udgjorde 1700. De tilhørte Northwest Sheep Co. i Portland, Ore.

Efter en mere detaljeret Beretning om Brandens Hærgninger flere Steder berettes der fra Portland, Ore., under 19. ds.: Der raser nu Skovbrande i mange Dele af Staten, men vi mangler Penge, saa der ikke kan lejes Folk til at bekæmpe dem, fordi Præsidenten brugte sin Veto mod Landlovsforslaget paa Grund af, at det indeholdt en Bestemmelse om, at Klokker for Fremtiden ikke skulde sættes en Time frem om Sommeren, sagde Forstmaster Graves i Gaar. Forst-departementet havde ventet at have Penge paa Haanden 1. Juli, men Præsidentens Veto satte en Stopper derfor.

Fra Bose, Idaho, meldes under samme Dato: Man gør sit Bedste for at standse Skovbrandene i Thunder Mountain Distriktet, men det har slaaet Klik, og nu siges det, at Stillingen stedse bliver værre. Der blev sendt Folk fra Caecade i Torsdags Aftes, og to Motorvogne med Brandredskaber begav sig i Aftes til Hailey fra Bose. 50 Mand er bleven sendt til New Meadows, hvor Stillingen skal være truende.

Der er bevilget blot \$46,000 til Bekæmpelse af Skovbrandene i den midtre Del af Idaho. Man agter at opfordre Indenrigsminister Lane og Idahos Repræsentanter i Kongressen til at skaffe Ekstrabevilling til Veje. Muligt Guvernøren kommer til at anmode om at faa sendt føderale Tropper til Bekæmpelse af Skovbrandene, som der blev gjort i 1910.

WILHELM FOR RETTEN?

Lloyd George paastaar, at den tyske Eksejser vil blive stillet for Retten for Højforbrydelse og slet Opførsel i Tyskland. „Der som Krig skal blive afskaffet“, siger den britiske Premier, „saa maa den behandles ikke som agt-bar Spil med Udsigt til at vinde personlig Glorie, men som en Forbrydelse. Det var derfor, vi besluttede, at denne Krigs Ophavsmand skulde stilles for Retten.“ Dette Svar vil tilfredsstille Retfærdighedens Krav, men ikke den sentimentale Modstand mod den Kurs, som Fredskonferencen foreslog. Det saakaldte „liberale“ Element i England, hvis Leder er Manchester Guardian, har indtaget en stærk Holdning mod Retsforfølgning af Eksejseren, idet man hævder, at det vil drage ham frem som Arrestant og give ham en falsk Præstige, der er umulig, dersom han lades i „Obskuritet“. Hvilken Part vil gaa af med Sejr?

Vort eget Land.

„Roosevelt“ solgt. Seattle, Wash., 16. Juli. Admiral Robert E. Pearys Polarskib „Roosevelt“ blev af det føderale Fiskeribureau solgt ved Auktion til en hverværende Lods af \$8,000.

Luftfartsulykke. Los Angeles, Cal., 17. Juli. Løjtnant Charles G. Mauzy fra Fowler, Ind., Flyver fra Rockwell Station, San Diego, blev dræbt her i Gaar, da hans Luftskeib kom i Brand.

Nebraska afslaa Referendum. Lincoln, Nebr., 15. Juli. Petition om Referendum næste Aar angaaende Legislaturens Ratifikation af det føderale Prohibitionsamendement er blevet afslaaet af Statssekretær D. M. Ansberry.

I Camp Dodge er der nu afmønstret 167,056 Officerer og Soldater. Øverst paa Listen staar

Minnesota, der har haft de fleste Tropper der, hvorefter kommer Iowa og Nebraska. Der er blevet afmønstret saa mange som 3000 Mand paa en Dag.

Gærshopper har angrebet Smaasæden her og der i Grand Forks County, N. Dak., men Skaden er indskrænket for en stor Del til Distrikterne omkring Gilby og McCanna. Landbrugsagenter hjælper Farmerne med at dræbe Insekterne. Det er især Alfalfaen og Rugen, der er bleven angrebet.

Tabet forvoldt ved Hagl, mod hvilket der i Staten S. Dak.s Assurance-selskab var udtaget Assurance, udgjorde op til 5. Juli næsten \$20,000. Der var da udbetalt i Assurance \$12,247.97. Tabene har været størst i Lyman County, hvorefter kommer Corson County og Minnehaha County. Der betales for Tab i 11 Countyer.

8000 Italiener rejser hjem. New York, 16. Juli. Næsten 8000 Italiener, der efter Udvandringsmyndighedernes Overslag bringer med sig \$24,000,000, rejste herfra i Gaar med tre italienske Lineskibe, „Caserta“, „Giuseppe Verdi“ og „Re d'Italia“. Deres Bestemmelsessteder er Neapel og Genua.

Nægter Kvinder Stemmeret. Montgomery, Ala., 18. Juli. Alabamas Senat afsløg i Gaar med 19 mod 13 Stemmer at ratificere det føderale Amendement om Kvinders Stemmeret. Afstemningen fulgte efter en tre Timers Debat, hvorunder en Opførsning fra Præsident Wilson om Vedtagelse af Amendementet blev oplæst.

Williams County, N. Dak., vil vistnok faa et Kronaar i Aar. Hveden skal staa aldeles udmærket i den nordre og den østre Del af Countyet, og Farmerne venter at faa gennemsnitlig 25 Bushels paa Aeren. Der faldt Hagl den 7. Juli i den centrale Del af Countyet. Man er nu saa omtrent færdig med at høste Rugen, og Avlen bliver bedre, end man ventede. Det varme Vejr i Juni voldte ikke saa megen Skade, som man frygtede.

Græshopper viser sig. Minneapolis, Minn., 16. Juli. Ifølge Meldinger om Avlsudsigterne i de Distrikter i nordre Minnesota og North Dakota, hvor Soobanen gaar, optræder Græshopperne her og der. De volder Skade i den østre Del af North Dakota, men der er intet, som tyder paa, at Skaden er alvorlig. Her og der er Avlen blevet ødelagt paa Marken og der er Marker, hvor Tabet kun er fra fem til 33 Procent. Græshopperne optræder her og der over store Strækninger.

25,000 Arbejdere, der repræsenterer hvert eneste Haandværk, vil danne en Parade i Milwaukee, Wis., den 26. Juli for at protestere mod Prohibition. Alle Saa-looner vil blive holdt lukket for at give Bartenderne Anledning til at være med. Der vil blive baaret Faner med Forlangende om, at Arbejderne skal faa Lov til at beholde Øl og lette Vine. Paraden blev besluttet paa et Møde, som Federal Trades Council holdt forleden Aften.

Page resignerer. New York, 15. Juli. Thomas Nelson Page, U. S. A.s Gesandt til Italien, ankom hertil i Aftes fra Liverpool med Dampskibet „Carmania.“ Han meddelte, at han var vendt til-

bage i den Hensigt at resignere fra sin Stilling. Der er ringe Fare for et Bolshevikudbrud i Italien, sagde han, medmindre Folket drives til „absolut Fortvivelse“ ved en større Mangel paa Fødemidler, end der nu ventes.

En alvorlig Tørke i Slope County, N. Dak., har tvunget mange Farmerne til at sælge deres Kreaturer, men det kan ske, at de faar beholde en Del af dem, da Countykommissærerne formentlig kommer til at indkøbe Foder. Der er i alt Fald indbragt et Forslag i den Retning. Der vil nu blive undersøgt, paa hvilken Maade dette kan gøres. Mange Kreaturer sendes nu ud af Distriktet, fordi der ikke findes Foder for dem, da alt er tørret bort. Den samme Tørke strækker sig vestpaa gennem hele Montana, hvor Stillingen er meget alvorlig.

Jorden rundt.

Vil stemme mod Traktaten. Paris, 15. Juli. Socialistpartiets Nationalraad har besluttet at modsætte sig Ratifikationen af Fredstraktaten. Dette blev vedtaget med 1420 mod 114 Stemmer.

Et paveligt Brev. Rom, 19. Juli. Pave Benedikt udtrykker i et Brev til de katolske Biskopper i Tyskland sin Glæde over, at Blokaden er ophævet, eftersom den har taget Livet af mange, der ikke deltog i Krigen. Han ender sit Brev med at for-mane alle til at glemme.

Dr. Berend dræbt. London, 19. Juli. Dr. Nikolas Berend, der er vel kendt som en Autoritet i Børnesygdomme og Medlem af Fakultetet ved Budapest Universitet, blev dræbt under det sidste Forsøg paa at styrte Sovjet-regeringen i Budapest.

Nyt Balkanforbund. Berlin, 15. Juli. Førsteminister i Grækenland Venizelos har taget Initiativ til Dannelsen af en ny Balkanliga, meddelede der til „Tageblatt“ fra Wien. Det synes ikke mulig, tilføjes der, for Rumænien at blive med i en saadan Liga for Nærværende.

Tyrkerne fordrer Udlevering. Paris, 16. Juli. Aviserne i Konstantinopel beretter, at den tyrkiske Regering har besluttet at anmode Ententen om at tillade Udleveringen fra Tyskland, af Talaat Bey, Enver Pasha og Djomal Bey, Lederne af den tyrkiske Regering under Krigen.

Serbien under Krigslov. Wien, 18. Juli. Hele Serbien staar nu under Kriglov. I Belgrad og andre Byer forekommer Kampe, og Tabene er store.

Der skal være Borgerkrig i Ungarn. Landmænd, som hader Bolshevismen, brænder uden videre deres Avl.

Stemmeret nægtes franske Kvinder. Paris, 19. Juli. Senatets Valgkomite besluttede i Gaar at modsætte sig det Forslag, der var vedtaget af Deputeretkammeret om at give Stemmeret til Kvinder. Dette Forslag gav Kvinder Ret til at stemme paa Medlemmer af kommunale og departementale Forsamlinger.

Engelsk Censur ophører. London, 17. Juli. Den engelske Kabelcensur il ophøre ved Midnat den 23. Juli fortalte H. W. Forster, Krigsdepartementets Finanssekretær, i Underhuset i Gaar, idet han tilføjede, at Frigivelsen

Ogsaa vilde gælde private Telegrammer.

Hohenzollern til Java? Haag, 15. Juli. „Wortmunder General Anzeiger“ i Berlin siger, at der ikke er Spørgsmaal om, at Wilhelm er villig til at tage Ophold udenfor Europa. Bladet bemærker, at England vil til Slut samtykke i, at han landsforvises uden Sagsanlæg, og at Java nu nævnes som hans St. Helena.

Prinsen af Wales vil besøge Canada. London, 17. Juli. Prinsen af Wales vil rejse fra Portsmouth 5. August til Canada. Han vil rejse med den nye Slagkrydser „Reknewn“, en af de „mystiske Skibe“, der blev bygget under Krigen. Prinsen vil gaa i Land i St. Johns, New Brunswick, og vil besøge Halifax, Nova Scotia og Charlottetown, Prins Edwards Ø, og derfra fortsætte sin Rejse til Quebec.

Opretholder Adelskabet. Weimar, 16. Juli. Den tyske Nationalforsamling forkastede i Gaar Socialisternes Forslag om at afskaffe Adelskabet, men det vedtog Forslaget om, at alle Mænd og Kvinder skal være lige og have samme politiske og sociale Rettigheder. Dette gaar altsaa ind i Grundloven.

Ligeledes er det vedtaget som Grundlovsbestemmelse, at ingen tysk Borger skal have Lov til at modtage en udenlandsk Titel eller Orden.

Luftflyverske omkommer. Paris, 19. Juli. Den franske Luftflyverske Baroness de la Roche, blev dræbt ved et Ulykkestilfælde i Airodromen i Crottoy i Gaar Eftermiddag. Hun var den første franske Kvinde, der førte et Luftskeib, og ligeledes den første Kvinde, der fløj over Paris. To Gange for har hun med Nød og næppe undgaaet Døden. I 1910 blev hendes Arme og Ben brudt, da hendes Maskine gik rundt og faldt til Jorden ved Rheims.

Luftskibsulykke. Philadelphia, Pa., 15. Juli. Tre af Marinens Luftfarere blev sendt til Bunds i Delaware Floden i Gaar, da et stort fem Passagers Søplan styrtede ned ved Værftet. To andre paa Skibet kom ikke til Skade. De omkomne er: Ensign Harold O. Roehrig, Pasadena, Calif. Maskinist A. E. Ehrke, Milwaukee, og Coxswain H. G. Souder, Atlantic City. De Tilskadekomne er W. R. Warner, der fik et Ben brækket og blev ellers slemt saaret, og R. Parker, der fik en Rystelse. Maskinen havde været oppe i Luften i nogen Tid, da den blev set dale ned i en skarp Vinkel. Da den var omkring 200 Fod over Vandet faldt den pludselig.

Tyskland vil laane i Amerika. New York, 17. Juli. Funktionærer i „Deutsche Bank“ i Berlin, det største private Bankinstitut i Tyskland, har indledet Underhandlinger med New York Banker for at faa oprettet Kredit til Fordel for Tysklands Interesser her. Man forstaar, at „Deutsche Banks“ Funktionærer ikke alene handler for sig selv, men at de er Talsmænd for den tyske Regering og det foreslaede tyske Bank „Kartel“, der er blevet planlagt af syv store private tyske Banker og Rigsbanken for at faa Tysklands Financer paa Fode igen. Beløb fra \$30,000,000 til \$50,000,000 nævnes forsøgsvis til en Begyndelse. Der siges intet om den sand-synlige Rentefod.